

stichting
onyame

**sociaal en financieel
jaarverslag 2021**

**sociaal en financieel
jaarverslag 2021**

stichting onyame

inhoud

voorwoord

6

bestuur

10

2021 in nederland

14

2021 in ghana

20

financiën

34

kenene achter haar naaimachine

voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van Stichting Onyame over 2021. Onyame zet zich in voor mensen in Ghana die onder de armoedegrens leven. Doel is om hen mondiger en sterker te maken, zodat ze op eigen kracht een beter bestaan kunnen leiden. Dit doen we vanuit de overtuiging dat God overal aanwezig is en ons aanmoedigt om samen aan een betere wereld te werken.

Net zoals bij ons is het leven in Ghana in 2021 nog sterk bepaald door de coronapandemie. Hoewel scholen begin 2021 weer werden geopend, bleef het onderwijs onregelmatig en werden ook veel kinderen, met name in noord Ghana, door hun ouders thuis gehouden om bijvoorbeeld te helpen op het land. Waar we hier naar een supermarkt kunnen gaan voor boodschappen, gebeurt dit in Ghana via de markten, die ook in 2021 slechts beperkt toegankelijk waren. De impact is dan ook veel groter dan hier. Marktprijzen schoten omhoog en troffen met name de allerarmsten in het noorden. Het regenpatroon was ook in 2021 niet gunstig voor de landbouw en een deel van de oogst werd opgegeten door vogels, waardoor het leven extra zwaar is voor veel mensen.

Door de coronapandemie was ook het bezoek aan onze kliniek minder. Wat de medische gevolgen hiervan zijn voor de mensen zelf, is moeilijk in te schatten. Ook een aantal andere projecten is uitgesteld. Gelukkig lijkt het ergste achter de rug en kunnen we hoopvol vooruit kijken, God dankend dat we met de vele donateurs, vrijwilligers, medewerkers en bestuur zowel in Nederland als in Ghana een verschil kunnen maken voor de mensen in Ghana.

Kapelle, juli 2022

Het bestuur

opening van nieuw kerkgebouwtje in doninga

bestuur

Stichting Onyame
p/a Cederlaan 2
4421 BZ Kapelle

tel 06 40 58 75 13
info@onyame.nl

IBAN NL62 RABO 0380 5469 14
RSIN 81 26 94 958

www.onyame.nl

bestuur stichting onyame (nederland)

Samenstelling bestuur per 31 december 2021:

voorzitter

Jan Bron, Kapelle

penningmeester, verkoop Ghanese artikelen

Wim Loomans, Kapelle

secretaris

Gerda Dousma, Kapelle

algemeen lid, activiteiten

Lisette de Bree, Schore

algemeen lid

Tineke Lucasse, Goes

Coördinator en contactpersoon met Ghana is
Marleen van Iwaarden-van Asselt uit Heinkenszand.

bestuur foundation onyame (ghana)

Samenstelling bestuur per 31 december 2021:

chairman

Godfrey Amo Frimpong

member

Stephen Alampong

secretary

Marleen van Iwaarden-van Asselt

advisors

Lydia Akum

Sampson Mensah

Frank Andreas

Heike Drechsler-Atta

Grace Larkuo Marabe

het huisje van deze slechtziende oude vrouw
is ernstig beschadigd door noodweer

2021 in nederland

Het bestuur is in 2021 vijf keer bijeen geweest voor een reguliere vergadering, waarvan Marleen alleen de laatste niet kon bijwonen. Wegens de sterk afnemende gezondheid van haar moeder en tenslotte haar overlijden, was het voor Marleen pas laat in het jaar mogelijk om naar Ghana te gaan. De vergaderingen werden grotendeels digitaal gehouden, rekening houdend met Covid-19 regels. Daarnaast werd er tussendoor via e-mail, app en telefoon van allerlei geregeld.

Marleen praatte ons steeds bij over de stand van zaken en de ontwikkelingen in Ghana. Aan de hand daarvan werd besproken welke zaken geregeld moesten worden bij een volgend contact en/of bezoek. Ook de financiële stand van zaken kwam elke keer aan de orde. Naast de verslaglegging werd er een actielijst bijgehouden van afgesproken punten en de besluiten werden meegedeeld.

Heel fijn was het dat we dit jaar een nieuwe voorzitter mochten begroeten. Daarnaast nam Ronald Wagenaar afscheid, maar werd zijn plaats in het bestuur overgenomen door zijn vrouw, Lisette de Bree. Ronald heeft zich bereid verklaard om mee te blijven helpen bij activiteiten.

communicatie

De nieuwsbrief, in het Nederlands en in het Engels, werd ook dit jaar twee keer verzonden: in mei en in november, hoofdzakelijk per mail.

Per mail kwamen allerlei wetenswaardigheden, aanbiedingen en vragen binnen op het secretariaat, die door werden gestuurd naar de bestuursleden. Een deel van deze onderwerpen werd geagendeerd op de vergaderingen.

Via Facebook werden ook foto's en wetenswaardigheden aan de lezers doorgegeven.

De website werd weer up to date gemaakt. Het Engelstalige gedeelte van de website werd dit jaar nog niet helemaal afgerond.

De privacyverklaring was op te vragen bij het secretariaat.

fondsenwerving

Stichting Onyame houdt zich bezig met informatie geven over het werk in Ghana, dat daar onder verantwoordelijkheid van Foundation Onyame wordt gedaan én het werven van fondsen om de projecten in Ghana financieel te ondersteunen. Dat gebeurt op diverse manieren.

organiseren van acties / verzorgen van presentaties / kraam op braderieën

Het afgelopen jaar was er echter door Covid-19 geen mogelijkheid om acties te organiseren. Wel werden er een bingo en een Nacht zonder dak georganiseerd, werd er deelgenomen aan een Rommelroute in Heinkenszand en een perenpluk in Kapelle en is er het hele jaar door sheabutter, tweedehands boeken en zelfgemaakte jam verkocht.

website, facebook, nieuwsbrief en kerkbladen

Op diverse manieren verspreidt de stichting informatie aan de mensen die belangstelling tonen en Onyame steunen. De website wordt door Martijn de Wilde steeds bijgewerkt.

benaderen van instanties

In voorkomende gevallen doet stichting Onyame aanvragen voor ondersteuning bij stichtingen en instanties die subsidies verstrekken en/of schenkingen doen aan particuliere initiatieven.

ondersteuning per project

Onyame werkt eraan – aan de hand van beschrijvingen per project – mensen, verenigingen en stichtingen te interesseren om de stichting op één project (naar keuze) financieel te steunen. Ook het ondersteunen van scholing – voor de kleintjes in de vorm van giften, voor de jongeren in de vorm van een lening – werd zo georganiseerd dat er per keer één kind zou worden gesteund. Met deze wijze van sponsoring verwacht Onyame dat er een langdurige relatie zou kunnen ontstaan tussen sponsors/donoren en het gekozen project of kind, wat bijdraagt aan de duurzaamheid van de projecten, betrokkenheid bij het leven van kinderen/jongeren in Ghana en een grote betrokkenheid bij het wel en wee van de stichting.

giften en donaties

Allen die ons van giften en donaties voorzagen werden van een bedankje voorzien.

overkoepelende organisaties

Via Partin, een organisatie waarbij veel kleine goede doelen zijn aangesloten, krijgt Onyame allerlei informatie over bijvoorbeeld wijzigingen in eisen van de overheid aan ANBI-instellingen, nuttige tips voor fondsenwerving en geldtransport, hulp bij allerlei zaken en veel contact met de andere goede doelen. Onyame is lid van deze vereniging en woont jaarlijks de ledenvergadering en informatieve dag bij.

Het Holland Ghana Platform bestaat uit Nederlandse stichtingen, die werkzaam zijn in Noord-Ghana en komt ook jaarlijks bijeen. Helaas werd er dit jaar geen bijeenkomst georganiseerd, met Covid-19 als oorzaak.

activiteiten

Door de situatie rondom Covid-19 was het het hele jaar niet mogelijk voor gasten om naar Ghana te reizen en daardoor was het heel stil voor wat betreft activiteiten. Het lukte ook niet om de jaarlijkse muziekmiddag te organiseren. Alleen de bingo met high tea kon georganiseerd worden, wat een heel leuk evenement werd. En in september werd weer door een aantal bestuursleden aan de perenpluk meegedaan, waarbij een kwart van de opbrengst voor Onyame bestemd was. De Partindag kon digitaal worden bijgewoond.

overzicht activiteiten 2021

27 04

Rommelroute Heinkenszand

16/17 07

Nacht Zonder Dak, zorgboerderij 't Wijland Driewegen

11 09

Rommelroute 's-Heer Arendskerke

14/24 09

Perenpluk Kapelle

18 09

Bingo en High Tea, Dorpshuis Ovezande

rond Sinterklaas

Verkoop van chocoladeletters

het hele jaar door

Verkoop van sheabutter, tweedehands boeken en zelfgemaakte jam

hulpverlener moses (l, wit shirt) en de kleine
apotheek (r) van het chera biisi fari project

2021 in ghana

Dit jaar zijn we weer een stukje verder gekomen in het realiseren van onze ambitie: het overdragen van uitvoerende taken aan de lokale medewerkers en streven naar financiële zelfredzaamheid binnen de verschillende projecten. Daarnaast is gericht gewerkt aan verbinding van de projecten omdat we de overtuiging hebben dat dit bijdraagt aan een duurzame verandering in deze gemeenschappen. Door zowel vrouwen en kinderen als hun familie en dorpsgenoten ondersteuning te bieden, bouwt een groot deel van een gemeenschap aan een bestaan boven de armoedegrens. Dit werkt weer als een olievlek op de andere leden van de gemeenschap.

Marleen is het afgelopen jaar vanwege ziekte en overlijden van haar moeder in totaal maar 2½ maand in Ghana geweest en heeft de overige tijd vanuit Nederland de lokale medewerkers ondersteund en gecoacht.

We zijn gestart met een verbeterplan voor het microkredieten project en het is nodig en belangrijk de lokale medewerkers en de deelnemers nog meer *on the job* te coachen naar grotere zelfstandigheid. Het was dus enerzijds heel vervelend dat Marleen, vanwege Corona, in mei/juni niet aanwezig kon zijn bij het innen en verstrekken van de landbouwleningen, anderzijds een gelegenheid voor de medewerkers om het zelf te proberen en goede test om te zien waar precies nog verdere coaching nodig is.

Het is de bedoeling dat uitvoerende werkzaamheden steeds meer aan lokale medewerkers worden overgedragen. We zijn dankbaar voor de groei die we hierin waarnemen.

We richten ons met name op de jongere generatie, namelijk jongeren die via Onyame een beroepsopleiding hebben kunnen volgen of dat nog doen. Een van hen helpt met de administratie van Onyame in het algemeen en met de kliniek financiën in het bijzonder. Twee van de door Onyame gesponsorde jongeren werken als verpleegkundig assistent in de kliniek en één als (parttime) verloskundige.

Het is mooi te zien hoe jong volwassenen die in het gezinshuis gewoond hebben of door Onyame zijn gesponsord, zich blijvend willen inzetten en hun deskundigheid beschikbaar willen stellen voor de stichting. Het is een belangrijke bijdrage aan de duurzaamheid van de projecten.

Marleen heeft in 2021 alle projecten bezocht en regelmatig overleg gehad met de Ghanese overheid en andere stichtingen in Ghana.

Over het algemeen verlopen de projecten goed. Met name met de dagelijkse voortgang van de verschillende werkzaamheden zien we vooruitgang in de zelfstandigheid van de medewerkers.

Op het gebied van planning en formaliteiten buiten het dagelijks reilen en zeilen, is nog verdere coaching nodig.

Vanwege corona zijn er in 2021, behalve Huub, de man van Marleen, geen bezoekers voor Onyame in Ghana geweest. Marli, dochter van Huub en Marleen heeft zich in maart 2021 in Ghana gevestigd.

kraamkliniek in olebu

De kraamkliniek in het zuiden van Ghana (geopend per 1 november 2018) loopt heel goed. Een jonge leerlinge van een verpleegkundig assistent opleiding is, na een aantal maanden met veel plezier als stagiaire in ons team meegedraaid te hebben, officieel bij ons in dienst gekomen. Ook is één van de jongeren die met een studielening van Onyame een verpleegkundig assistent opleiding heeft afgerond, officieel bij ons in dienst gekomen.

Marli, de dochter van Marleen, heeft in Nederland de opleiding verpleegkunde gevolgd en is ook werkzaam in de kliniek. Omdat zij in Ghana nog niet officieel geregistreerd is als verpleegkundige, werkt zij vooral in de administratie, voorlichting en overlegstructuren binnen de kliniek.

Een ervaren verloskundige is ons wekelijks blijven helpen met de zorg voor zwangere vrouwen. Naast de wekelijkse zwangerschapscontroles, woont ze trainingen en vergaderingen van de overheid namens ons bij en is ze zoveel mogelijk aanwezig bij het tweewekelijks medewerkers overleg. Ook twee jongere verloskundigen werken op parttime basis in onze kliniek en helpen met de zwangerschapscontroles en bevallingen wanneer nodig en mogelijk.

Naast de zorg voor zwangere vrouwen en het begeleiden van bevallingen, hebben we ook een soort polikliniek waar mensen terecht kunnen voor algemene medische problemen. We hebben er naast de consultatie kamer een grote wachtruimte, waar ook voorlichting gegeven kan worden, een kleine apotheek, een verbandkamer en een ruimte waar we eenvoudige bloed- en urinetesten kunnen uitvoeren. Eénmaal per week komt er een team van een laboratorium ons assisteren. Zij nemen bloed af voor uitgebreidere onderzoeken en kunnen ook echo's verrichten bij zwangere vrouwen. Op deze manier hoeven we onze cliënten niet naar elders te verwijzen, maar kunnen ze alle benodigde zorg en onderzoeken bij ons krijgen.

We ontvangen gemiddeld 40 patiënten per dag en verwachten dat dit aantal zal oplopen tot gemiddeld 50 per dag. De nieuwe kliniek is ook formeel ingebed in de Ghanese gezondheidszorg. We voldoen zoveel mogelijk aan de eisen die de overheid stelt en geven hen onze maande-

lijkse rapportage. Dit geeft de medewerkers een duidelijk kader waarbinnen zij kunnen werken. De overheid geeft ons bepaalde medische materialen, zoals handschoenen, spuiten, etc., bezoekt ons, geeft ons advies en betreft ons bij activiteiten in het district, waar we uiteraard heel blij mee zijn. We ontvingen ook richtlijnen met betrekking tot preventie en detectie van corona, waar we aan hebben kunnen voldoen. Gelukkig is niemand van ons team ziek geworden en hebben we ook geen patiënten/cliënten met corona gehad.

Elke vier weken komt er een team verpleegkundigen van de overheid naar onze kliniek om de kinderen uit de omgeving te wegen en te vaccineren. We hebben een extra overdekte ruimte gebouwd om deze activiteit (en ook het screenen van mensen op eventuele corona-gerelateerde klachten) beter te faciliteren.

Het voorlichtingsprogramma voor zwangere vrouwen, dat eerder door studenten van de *You & Ghana Foundation* werd geïntroduceerd, is in 2021 nog niet goed van de grond gekomen helaas. Dit wordt in 2022 hopelijk weer verder opgepakt, want we geloven wel dat het bijdraagt aan de kwaliteit van onze zorg.

gezinshuis / family support in olebu

In Olebu zijn de afgelopen jaren, naast het medisch werk, ook andere projecten ontstaan, namelijk het gezinshuis voor kinderen en ons *Family Support* project. Het past echter binnen ons beleidsplan om ons uiteindelijk zoveel mogelijk te gaan richten op één gebied, namelijk de Builsa en West-Mamprusi districten in de Upper East Region van Ghana. De overweging daarbij is dat als we onze verschillende vormen van ondersteuning aan één gemeenschap verstrekken, deze vormen van ondersteuning elkaar kunnen versterken in plaats van los van elkaar staan, wat de efficiëntie zal vergroten.

Met het oog hierop worden de projecten in Olebu, behalve de kliniek, geleidelijk aan afgebouwd. Momenteel hebben twee gezinnen nog een microkrediet bij ons lopen, één om op grotere schaal landbouw te bedrijven en één om een kleine business te kunnen hebben. Dit houden we nog even zo, omdat ze zo zelf kunnen voorzien in schoolgeld, etc. voor de jongere kinderen van deze gezinnen.

Nadat de scholen, in verband met Corona in 2020 vrijwel het hele jaar gesloten zijn geweest, werden ze begin 2021 weer geopend. De kinderen zijn een jaar achterop geraakt in het onderwijs. In de loop van het jaar is geprobeerd dit gedeeltelijk in te halen, wat het voor de kinderen een extra zwaar jaar maakte. Vanwege de lange sluiting van het onderwijs (voor het beroepsonderwijs nog langer dan het basisonderwijs) werd de start van nieuwe opleidingen ook uitgesteld. Een aantal van 'onze' jongeren zijn daardoor later dan gepland begonnen en John, die in ons gezinshuis is opgegroeid en nog verblijft, is hierdoor nog steeds niet aan zijn gewenste opleiding tot sportleraar kunnen beginnen. Ondertussen helpt hij met het huishouden, zorg voor de kinderen en parttime klusjes in en rond de kliniek.

Danzumah, een dove jongen uit het gezinshuis, is wel begonnen met een beroepsopleiding tot lasser.

De biologische moeder van één van de kinderen kampt met psychische klachten. We hadden gehoopt dat zij hier verder van zou herstellen, zodat ze zelf de zorg voor haar dochtertje op zou kunnen pakken. Helaas is dat nog niet het geval en verblijft het meisje nog in ons gezinshuis in Olebu.

vida's family house / family support in sandema

Kenkene is de nieuwe huismoeder van het gezinshuis in Sandema, waar momenteel acht kinderen en een jongvolwassene wonen, die ook dit jaar weer naar school konden en een fijn thuis hebben. Kenkene leert voor naaister en haar man, die ook helpt met klusjes in en rond het huis, leert voor lasser. De jongvolwassene heeft een kappersopleiding afgerond en is een eigen kapsalon begonnen. Ze verblijft voorlopig, tot ze voldoende verdient om zelfstandig te gaan wonen, nog met haar twee jonge kinderen in het gezinshuis en helpt met de zorg voor de kinderen. Er is al jaren sprake van een stabiele situatie waarin de kinderen en jongeren kunnen opgroeien en zich kunnen ontplooiën.

Naast de negen kinderen en jongeren die in het gezinshuis wonen, hebben drie jongeren in 2020 hun middelbare school opleiding afgerond. Een van hen is eind 2021

begonnen met een beroepsopleiding, een ander probeert zijn eindcijfers (en daarmee kansen op een betere opleiding) eerst nog te verbeteren en de derde jongen is niet aangenomen/uitgeloot voor zijn opleiding naar keus, en oriënteert zich dus nog verder. Ze wonen nu zelfstandig of bij familie. Eén van de meisjes die vanaf het allereerste begin in ons gezinshuis woont heeft ook haar middelbare school opleiding afgerond. Omdat ze zulke mooie cijfers had kreeg ze voorrang bij het starten van een beroepsopleiding. Ze heeft gekozen voor voedingsleer. Ze doet het heel goed, waar we ontzettend trots op zijn en dankbaar voor zijn.

Een jonge vrouw die met hulp van Onyame een beroepsopleiding heeft kunnen volgen, assisteert het project met de administratie. Ze is inmiddels met een vervolgopleiding begonnen en werkt in haar vrije tijd een nieuwe medewerkster in.

We zijn heel dankbaar dat we op deze manier jongeren mogen zien opgroeien en ontplooiën en hen zo hoop bieden op een mooi en zelfstandig bestaan.

Vijftien families en dorpsgenoten van de kinderen en jongeren ontvangen financiële ondersteuning, waardoor ook zij verder kunnen bouwen aan een bestaan op eigen kracht. Door de koppeling tussen het gezinshuis en de hulp aan families en dorpsgenoten groeien de kinderen uit het gezinshuis en kinderen in families en dorpen met elkaar op, zodat ze later als zij volwassen zijn met vereende krachten zelfstandig verder kunnen. In totaal worden, naast de kinderen in de gezinshuizen, zo nog 32 kinderen gesteund om naar school te kunnen gaan. Deze steun varieert van het geven van schooluniformen en schriften tot het betalen van schoolgeld en leermiddelen. De hulp die wordt verleend tot en met middelbare school is een gift. Hulp voor voortgezet onderwijs geven we in de vorm van studie leningen.

Vanwege ongunstige regens tijdens het landbouwseizoen, hebben we ook dit jaar weer hulp verleend aan een aantal arme gezinnen. Een heftige storm vernietigde wederom een aantal huizen. We hebben twee gezinnen kunnen huisvesten in onze eigen accommodatie in Doninga. We zullen in 2022 fondsen beschikbaar stellen om nieuwe accommodatie voor hen te bouwen.

microkrediet- en veeteeltproject in het builsa district

Er zijn 23 groepen van vier tot acht personen en nog één oudere groep van vijftien personen, met in totaal 145 deelnemers, en negen individuen die tweemaal per jaar een lening kunnen ontvangen (voor landbouw en een inkomen genererende activiteit). Tevens kunnen ze voor een periode van drie jaar elk vier dieren lenen. Dit jaar hebben twee nieuwe groepen zich aangemeld. Zij zullen in 2022 hun eerste lening krijgen.

Microkredieten worden veelal in groepsvorm gegeven: elk individu binnen de groep ontvangt een krediet, maar de groep als geheel is verantwoordelijk voor de administratie, de tijdige aflossing en het beheer van de kredieten. Lost een individu niet tijdig af, dan is de groep verantwoordelijk om dit op te lossen. Omdat de meeste vrouwen analfabeet zijn, is bij deze administratie nog wel veel hulp van ons nodig.

In 2018 zijn we met een intensief verbeterplan begonnen, om het sparen door de groepen verder te bevorderen en te streven naar financiële onafhankelijkheid. Om ook de steeds complexer wordende administratie goed op orde te krijgen en de bestaande groepen de input te geven die ze nodig hadden, hebben we er van 2015 t/m 2019 geen nieuwe groepen bijgenomen. Er is met de groepen die minder goede resultaten boekten gesproken over mogelijke alternatieven voor de microkredieten. Twee vrouwen hebben besloten geen geld meer te lenen, maar zijn samen, met hulp van Onyame, begonnen met het fokken van varkens. Dit loopt heel goed.

Inmiddels hebben er twee groepen een doorstart gemaakt met minder leden en zijn er zes groepen gestopt of 'afgevoerd' van dit project. Drie groepen functioneerden niet goed en hadden geen motivatie meer om door te gaan. De andere drie groepen ondersteunen elkaar nog steeds en hebben nog wat (organisatorische) begeleiding van ons gekregen. Helaas hebben ze niet voldoende kunnen sparen om met dezelfde bedragen door te kunnen blijven werken, maar hebben wel elk een (kleine) veestapel op kunnen bouwen en landbouw en inkomen genererende activiteiten uit kunnen breiden. Ze proberen gezamenlijk nog aan extra bronnen van inkomsten te komen.

We hopen en verwachten met het huidige verbeterplan, waarbij we grotere leningen verstrekken maar ook grotere eigen bijdrages van de groepen eisen, volledige financiële onafhankelijkheid voor de groepen te bereiken.

In 2020 hebben zes groepen, die al jaren op de wachtlijst stonden en trouw eigen contributies zijn blijven bijdragen, een eerste lening gekregen. Zij hebben hun leningen tot nu toe naar behoren af kunnen lossen en zijn ook trouw in het samenkomen, bijdragen van contributies, etc. Kortom, een veelbelovende samenwerking, waarbij de vrouwen met vertrouwen de toekomst tegemoet zien.

Helaas hebben door heftige regen en de negatieve gevolgen van corona, de mensen in noord Ghana, en dus ook de groepen, (grote) verliezen geleden, waardoor een aantal van de groepen hun leningen van het jaar daarvoor wederom niet konden aflossen.

We zien dat met name de oudste groepen in afgelegen dorpjes, waar minder geld te verdienen valt, de meeste moeite hebben met het afbetalen van de leningen. Deze groepen bestaan bovendien meer uit oudere vrouwen en meer weduwen, die minder productief zijn. We hebben besloten hen te blijven ondersteunen, maar hebben doelstellingen voor hen aangepast. We gaan komend jaar kijken hoe we hen verder kunnen helpen door bijvoorbeeld een deel van de opgebouwde schuld kwijt te schelden om deze groepen, met eventuele verdere aanpassing in samenstelling, een nieuwe kans te bieden.

Onder het microkrediet project valt ook het veeteelt project, waarvan het doel is om mensen – met name vrouwen – gelegenheid te bieden een eigen veestapel op te bouwen door aan hen dieren uit te lenen. De afgelopen jaren hebben we in Doninga schapen, geiten en varkens gefokt om enerzijds als lening uit te kunnen lenen aan onze groepsleden en anderzijds een bron van inkomsten te hebben. We realiseerden ons echter dat de opbrengst hiervan niet opwoog tegen de kosten (door bijvoorbeeld ziekte, sterfte en diefstal van de dieren) en zijn met het fokken gestopt. Inmiddels zijn er genoeg dieren 'in omloop'. Zodra een groep haar geleende dieren teruggeeft, worden ze aan een volgende groep doorgegeven. We hebben inmiddels ook een paar koeien, die worden gehoed

en verzorgd door een Fulani herder, maar worden niet uitgeleend. Zij zijn enkel een 'investering' voor het project.

De omheining waar voorheen de koeien gehouden werden, is uitgebouwd tot een heus gebouw en mooie ontmoetingsruimte voor de groepen. Het wordt ook gebruikt door de plaatselijke kerk, die nog geen eigen ruimte heeft. Op deze manier kunnen in alle weersomstandigheden bijeenkomsten gehouden worden. Een aantal jongeren uit Doninga zijn heel enthousiast met kerkelijke activiteiten. Zij houden het gebouwtje en de omgeving schoon en zijn bezig om een klein voetbalveld op het terrein te maken. Ze hopen zo meer jongeren aan te kunnen trekken en hen zowel kerkelijke activiteiten als ook sport en positieve vrijetijdsbesteding aan te bieden. Een mooie en hoopgevendende ontwikkeling, in een gebied waar vrijwel geen vertier is voor de jongeren.

chera biisi fari gezondheidszorgproject in chera

Ten zuiden van het Sandema district ligt Chera, waar Chera Biisi Fari is gevestigd. Dit is oorspronkelijk een ecologisch landbouwproject waaruit ook een basisschool en gezondheidsproject zijn voortgekomen. Het gezondheidsproject is, op verzoek van een andere Nederlandse stichting, opgezet door Marleen en wordt nog steeds door haar en Vida gecoördineerd. Hier komen nog ongeveer 70 patiënten per maand. In het project werkten twee lokale medewerkers, onder directe supervisie van de projectmanager, maar één van hen is ermee gestopt en elders gaan werken. Omdat we geen vervanging voor deze medewerkster hebben kunnen vinden, hebben we het programma wat aangepast met beperktere openingstijden van de medische hulppost, waardoor voorlichting en bezoeken aan de dorpen toch door kunnen blijven gaan. Inmiddels heeft de overheid op een afstand van ongeveer vier kilometer een kliniek, die al jaren leegstond, nieuw leven ingeblazen, waardoor de curatieve medische zorg door ons minder noodzakelijk is. We hebben er echter voor gekozen niet te stoppen met ons project, omdat er toch nog een aantal mensen gebruik maken van onze faciliteit en we de programma's in de dorpen (zoals zorg voor mensen met epilepsie, ouderen met hoge bloeddruk, ondervoede kinderen, etc.) voort willen blijven zetten. Deze

zorg wordt immers niet door de overheidsmedewerkers verleend.

Met de inkomsten van de medische hulppost is een redelijke mate van financiële onafhankelijkheid bereikt, al zal er wel financiële steun nodig blijven voor onderhoud aan het kliniekgebouw en voor een motor. Het project ligt in een heel afgelegen gebied in Noord Ghana, waar de mensen over het algemeen heel arm zijn. Het feit dat er genoeg inkomen is om in ieder geval de nodige medicijnen en verbandmiddelen te kopen en de medewerker te voorzien van een maandelijkse vergoeding, is al een hele prestatie.

Om ook de school tegemoet te komen heeft Onyame financieel bijgedragen aan de renovatie van de leraren accommodatie. Geschikte accommodatie was een voorwaarde om extra leerkrachten door de overheid aan de school verbonden te krijgen. Na een jarenlang tekort aan leerkrachten is het fijn dat er nu eindelijk meer beschikbaar zijn. De vier jongeren die via Onyame een lening hadden gekregen om een parttime lerarenopleiding te volgen, worden helaas nog niet betaald door de overheid. De bedoeling was dat ze tot die tijd op vrijwillige basis les zouden blijven geven, maar dat valt (uiteraard) niet mee. Twee hebben dit vanwege gezondheidsredenen niet kunnen doen en inmiddels is één van deze twee getrouwd en elders gaan wonen en de ander moet nog een herexamen doen. De derde is een vervolgopleiding gaan volgen. De laatste jongere is er nog wel en geeft af en toe les, maar probeert ook op andere manieren (door landbouw) in zijn levensbehoeften te voorzien en is daardoor minder berekenbaar als leerkracht in de school.

Het gastenverblijf in Chera had weer wat schade opgelopen door zware storm en regen. Dit is gedeeltelijk hersteld. Het computerlokaal voor de basisschool is, vanwege de lange corona sluiting van de scholen en ook daarna het wegblijven van veel scholieren, helaas weinig benut. Hopelijk zullen de leerlingen van de school in Chera, maar ook van andere scholen uit de omgeving, er in het nieuwe jaar meer gebruik van kunnen gaan maken. Vanuit Foundation Onyame, onze stichting in Ghana, zullen we proberen door meer planning en monitoring het gebruik van het computerlokaal te stimuleren.

dovenschool in obuasi

In 2016 heeft stichting Onyame besloten om de financiële steun aan de dovenschool stop te zetten. Na het overlijden van één van de oprichters en een nieuw verzoek om steun van het schoolbestuur en de overgebleven medewerkers, heeft het stichtingbestuur besloten om geld beschikbaar te stellen voor een (Ghanese) consultant, die de medewerkers en het schoolbestuur traint en coacht naar grotere zelfstandigheid. Zijn werk wordt jaarlijks geëvalueerd en enorm gewaardeerd door zowel de leerkrachten als door de donoren en gaat nog steeds door. De leerkrachten zijn fulltime bezig met het lesgeven (de meeste kinderen verblijven 24/7 in de school), waardoor er weinig tijd is voor activiteiten buiten de school. De consultant heeft wel gelegenheid, en bovendien ook de kennis, om instanties te benaderen, dingen te regelen, etc.

Het schoolgebouw is met hulp van verschillende organisaties en individuen verder ingericht en voorzien van meer lesmaterialen. Ook ontvangt de school regelmatig donaties van kerken, bedrijven en individuen, in de vorm van voedsel en lesmaterialen. De consultant helpt het schoolbestuur verder te zoeken naar manieren om de continuïteit van de school te garanderen.

organisatie foundation onyame

In 2021 is het bestuur van Foundation Onyame, vanwege Marleen's afwezigheid, slechts één keer bijeen geweest. De wijziging in bestuur, Stephen Alampong uit Sandema die Abraham Abbey verving, is dit jaar officieel doorgevoerd bij de Ghanese 'Kamer van koophandel'. Buiten de bestuursvergadering om is er onderling telefonisch contact geweest. De individuele projecten hebben elk een eigen stafoverleg, waarbij het dagelijks reilen en zeilen van de projecten wordt besproken.

vrijwilligers

Zowel in Ghana als in Nederland worden alle bestuurlijke taken volledig door vrijwilligers verricht. Overige activiteiten zoals fondsenwerving en verkoop van Ghanese producten in Nederland en meewerken in projecten in

Ghana, waar zich normaal ook vrijwilligers voor inzetten, is in 2021 vanwege corona beperkt doorgegaan. Grotere activiteiten hebben we wederom af moeten blazen, maar een chocolade-actie, verkoop van tweedehands boeken, sheabutter en zelfgemaakte jam, een Bingo avond en Nacht zonder dak door een zorgboerderij, hebben gelukkig wel doorgang gevonden.

Door mensen in Ghana zelf is gelukkig ook nog wel veel vrijwilligerswerk verricht, zoals tuin- en onderhoudswerkzaamheden en het verlengen van benodigde vergunningen. Ook op het gebied van bijles geven aan de kinderen in beide gezinshuizen, oppassen op de kleine kinderen en het bijstaan van zieke kinderen. Daarnaast hebben we gebedsondersteuning en support voor persoonlijke problemen ontvangen van de plaatselijke kerk. De beide auto's worden geheel belangeloos door mr. Godfrey, die tevens bestuurslid van Foundation Onyame is, onderhouden.

We zijn dankbaar voor de vele mensen die ons werk een warm hart toedragen en ons op allerlei manieren ondersteunen.

deze vrouw krijgt post van haar sponsoren uit Nederland

financiën

Zoals eerder in dit verslag reeds is vermeld bestaat Onyame uit twee stichtingen.

Het overgrote deel van de inkomsten van Onyame komt binnen via (de Nederlandse) Stichting Onyame. Deze inkomsten worden grotendeels gebruikt ter ondersteuning van Foundation Onyame in Ghana. Daarom zijn de jaarcijfers van Stichting Onyame zeer beknopt en wordt voor wat betreft het geld dat naar Foundation Onyame wordt overgemaakt volstaan met het vermelden van bedragen. De besteding van deze middelen in Ghana wordt meer in detail behandeld bij de jaarcijfers van Foundation Onyame, te lezen vanaf pagina 39.

jaarcijfers stichting onyame (nederland)

inkomsten	€ 48.486,36
rente	3,07
donateurs	22.794,15
giften particulieren	1.855,00
giften bedrijven en stichtingen	8.500,00
giften kerken en scholen	7.409,49
verkoop braderieën, jaarmarkten	3.160,65
<i>sponsoracties</i>	
Rommelroute Heinkenszand	393,00
Nacht Zonder Dak	4.371,00
overige inkomsten	0,00
uitgaven	€ 80.375,44
projecten	68.106,04
onroerend goed Olebu	9.900,00
bankkosten	204,68
rondzendbrief	192,00
bestuur en representatie	25,02
pr	247,00
vrijwilligersvergoeding coördinator	1.700,00
overige kosten	0,70
resultaat	- € 31.889,08

resultaat

Stichting Onyame (NL) heeft in 2021 een negatief resultaat behaald. Omdat een positief danwel negatief resultaat sterk beïnvloed wordt door het moment van overboeken van bedragen voor de projecten naar Foundation Onyame in Ghana (GH), worden de resultaten van beide samen te gepresenteerd.

resultaat	- € 16.287,89
resultaat Stichting Onyame 2021	- 31.889,08
resultaat Foundation Onyame 2021	15.601,19

liquide middelen

	NL	GH	totaal
liquide middelen	€ 108.243,87	€ 27.489,53	€ 135.733,40
liquide middelen 01-01-2021	140.132,95	11.888,34	152.021,29
resultaat boekjaar 2021	- 31.889,08	15.601,19	- 16.287,89
saldo rekening courant	47.446,98	24.668,43	72.115,41
saldo spaarrekening	60.696,89	1.593,27	62.290,16
kas	100,00	1.227,83	1.327,83

Van het totale bedrag is € 27.000 gereserveerd voor vervanging van de auto. In de komende jaren willen we de reservering van de auto vergroten naar € 30.000.

toelichting bij jaarcijfers 2021

Stichting Onyame heeft in 2021 een negatief resultaat behaald. De inkomsten zijn beduidend lager dan voorgaande jaren. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door het niet kunnen organiseren van grotere acties (muziekmiddag, dienstenveiling) als gevolg van de coronacrisis. Daarnaast zijn de uitgaven behoorlijk hoger door de installatie van het zonne-energiesysteem in de kraamkliniek. Hiervoor is in 2020 een grote donatie ontvangen, maar de uitgaven zijn in 2021 gedaan. Een ander effect was dat in Ghana in het begin van het jaar de scholen weer opengingen, waardoor een inhaalslag gedaan moest worden m.b.t. lesmateriaal en schoolkleding.

Verder is het noorden van Ghana begin vorig jaar geteisterd door hevige noodweer, waardoor veel behuizing kapot en oogsten verloren zijn gegaan. We hebben aan de zwaarst getroffen in onze districten noodhulp geschonken in de vorm van voedsel en bouwmaterialen.

Ondanks het negatieve resultaat hebben we nog voldoende reserves en zien we de toekomst met vertrouwen tegemoet.

De kraamkliniek heeft in 2021 een positief resultaat behaald van GHC 53.019,08 (€ 7.576,43) en heeft aan de andere projecten een financiële bijdrage geleverd van GHC 68.290,00 (€ 9.758,61).

vergoedingen aan medewerkers en bestuursleden

Stichting Onyame heeft geen medewerkers in dienst en de bestuursleden verrichten hun werkzaamheden op vrijwillige basis. Aan de coördinator wordt een vrijwilligersvergoeding ad € 1.700,00 gegeven voor de gemaakte onkosten in Nederland. Overige bestuursleden kunnen op basis van hun bonnetjes en kilometeradministratie declaraties aangaande door hen voor de stichting gemaakte onkosten indienen bij de penningmeester.

De door de coördinator gemaakte onkosten in Ghana worden vergoed door Foundation Onyame om de gevolgen van koersverschillen c.q. inflatie te beperken.

Naast de vrijwilligersvergoeding ontving Marleen in 2021 € 9.900,00 huur voor onroerend goed in Olebu dat haar privébezit is. Dit onroerend goed wordt door Onyame gehuurd ten behoeve van de noodopvang van kinderen in Olebu, studerende in Accra, kantoorruimte voor Foundation Onyame en verblijf voor gasten en vrijwilligers die Ghana bezoeken.

verwachtingen voor 2022

In 2022 zullen we naar verwachting opnieuw minder inkomsten hebben door het gedeeltelijk wegvallen van acties als gevolg van de beperkende maatregelen vanwege corona in het eerste kwartaal. De muziekmiddag, goed voor een opbrengst van € 6.000 à 8.000, gaat ook in 2022 niet door. Hopelijk kan de dienstenveiling in het najaar wel doorgaan.

begroting 2022

inkomsten	€ 50.000,00
rente	0,00
donateurs	20.000,00
giften particulieren	2.000,00
giften bedrijven en stichtingen	10.000,00
giften kerken en scholen	10.000,00
verkoop/braderieën	1.000,00
sponsoracties	7.000,00
subsidies	0,00
overige inkomsten	0,00
uitgaven	€ 66.025,00
projecten	50.000,00
onroerend goed Olebu	9.900,00
vrijwilligersvergoeding coördinator	1.800,00
bankkosten	250,00
nieuwsbrief	175,00
bestuur en representatie	500,00
pr	100,00
kosten sponsoracties	100,00
kosten verkoop braderieën	150,00
reservering vervanging auto	3.000,00
overige kosten	50,00
resultaat	- € 16.025

jaarcijfers foundation onyame (ghana)

inkomsten	€ 76.388,56
bijdragen Stichting Onyame 2021	56.644,70
terugbetaling en rente leningen	18.391,16
inkomsten Animal Rearing Project	0,00
inkomsten guesthouse	231,21
verkoop en verhuur	0,00
lokale giften	983,87
bankrente	137,62
uitgaven	€ 68.363,80
<i>opvoeding en onderwijs</i>	
education program	10.295,95
gezinshuis Sandema	4.363,61
gezinshuis Olebu	5.620,13
dovenschool Obuasi	629,90
school Chera	2.079,20
<i>gezondheidszorg</i>	
health care project Chera	17,72
<i>landbouw en inkomen</i>	
women & youth empowerment	9.976,28
animal rearing project	0,00
family care project	5.015,52
<i>foundation Onyame</i>	
administratie, vergunningen, etc.	12.357,25
vervoer	7.565,46
personeelskosten	4.002,36
bestuursvergaderingen	0,00
bankkosten	105,17
<i>overige uitgaven</i>	
onderhoud Chera gastenverblijf	71,88
aanschaf land in Sandema	5.690,64
onderhoud gastenverblijf Sandema	13,58
onderhoud gastenverblijf Olebu	182,63
onderhoud Doninga	362,25
handvaardigheden voor Nederland	14,29
resultaat	€ 8.024,76

jaarcijfers kraamkliniek olebu

inkomsten	€ 98.534,19
registratie kaarten	6.497,66
consulten	11.309,61
opnames	1.393,28
bevallingen	798,81
besnijdenissen	96,46
geboorte beperking	42,87
patienten dossiers	405,84
echo's	661,63
middelen voor bevalling	1.161,78
middelen voor besnijdenis	117,61
medicijnen	73.976,94
middelen voor geboortebeperking	42,44
verkoop van dranken en versnaperingen	2.029,28
uitgaven	€ 90.957,77
administratie kosten	1001,50
vergunningen	1969,16
aanschaf registratiekaarten	3.008,05
aanschaf medische apparatuur	1.108,68
onderhoud medische apparatuur	262,01
inkoop medicijnen	61.315,69
inkoop dranken en versnaperingen	1.655,81
personeelskosten	16.636,59
opleiding	24,29
transportkosten goederen	393,69
reiskosten	125,47
schoonmaakkosten	250,68
water en energie	654,48
leningen/terugbetalingen	- 88,60
onderhoud gebouwen	1.570,61
installatie zonne-energie systeem	1.033,88
onderhoud auto	27,15
overige kosten	8,63
resultaat	€ 7.576,43

overmakingen kraamkliniek naar projecten

overgemaakt naar projecten	€ 9.758,64
overgemaakt naar boekhouding Olebu	€ 9.688,62
overgemaakt naar boekhouding Sandema	€ 70,02

totaal resultaat foundation onyame

resultaat	€ 15.601,20
inkomsten	174.922,76
uitgaven	159.321,56

balans foundation onyame

balans 31 12 2021	€ 27.489,53
balans 01 01 2021	11.888,33
resultaat 2021	15.601,20

samenzang in de kerk in doninga

colofon

Sociaal en financieel
jaarverslag 2021
Stichting Onyame

tekst
Stichting Onyame

fotografie
Marleen van Iwaarden-van Asselt

vormgeving
Martijn de Wilde

foto voorzijde
Vida op huisbezoek

foto achterzijde
Dit kindje is ondervoeding te boven
gekomen met hulp van Onyame

© Stichting Onyame
juli 2022

Stichting Onyame
p/a Cederlaan 2
4421 BZ Kapelle
tel 0113 – 34 11 67
info@onyame.nl

www.onyame.nl

onyame.nl